

Дуднік Іванна Юріївна, здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту філології та журналістики
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Науковий керівник: Богуславський Олег Вікторович, професор кафедри, доктор наук із соціальних комунікацій, доктор наук із соціальних комунікацій
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

РЕГІОНАЛЬНІ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ: ОСОБЛИВОСТІ ВИЖИВАННЯ І СПЕЦИФІКА КОНТЕНТУ В УМОВАХ ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ РЕСУРСУ ЖИТОМИР.INFO

Дослідження присвячене аналізу функціонування медіаринку в умовах сучасних викликів, зокрема впливу цифрових технологій, війни та кризових ситуацій на діяльність засобів масової інформації, з особливим акцентом на регіональні ЗМІ, такі як Житомир.info. Світовий медіаринок характеризується нерівномірною динамікою розвитку, де цифрові продукти, такі як стримінгові сервіси, відео на замовлення та кіберспорт, домінують, тоді як традиційні сегменти втрачають темпи зростання. Пандемія COVID-19 посилила економічні труднощі, але окремі сектори, зокрема онлайн-ігри, показали стійкість. Прогнози PwC Global Entertainment & Media Outlook вказують на зростання інтерактивних форматів і зміщення рекламних бюджетів до інтернет-реклами через її точність і ефективність [1]. Географічно ринок трансформується: розвинені країни уповільнюють зростання, а країни, що розвиваються, такі як Китай та Індія, демонструють швидкий прогрес завдяки доступу до інтернету та молодій аудиторії. Концентрація великих корпорацій, таких як Amazon, Apple і Netflix, посилює їхній вплив, створюючи виклики для менших гравців.

Штучний інтелект стає ключовим фактором трансформації медіаринку, дозволяючи створювати контент швидше й ефективніше. Технології, такі як GPT, DALL-E 2 і deepfake, підвищують продуктивність журналістів і дизайнерів, але породжують проблеми з достовірністю інформації, авторськими правами та маніпуляціями. Регіональні ЗМІ відіграють незамінну роль у забезпеченні локалізованої інформації, особливо під час криз, сприяючи прозорості влади, збереженню культури та соціальній згуртованості. Перехід регіональних медіа в онлайн-формат, підтверджений дослідженнями Forrester, забезпечує оперативність і ширше охоплення аудиторії, але вимагає адаптації до цифрових викликів, таких як конкуренція з соціальними мережами та боротьба з дезінформацією [2].

В Україні повномасштабне вторгнення Росії кардинально змінило медіаландшафт. ЗМІ стали інструментом протидії дезінформації, поширення контрпропаганди та підтримки суспільної єдності. Вони забезпечують перевірену інформацію, аналізують конфлікти та висвітлюють діяльність влади, що сприяє довірі громадян. Дослідження Reuters Institute фіксує зростання довіри до українських медіа з 40% у 2021 році до 69% у 2023 році завдяки відповідальній журналістиці [3]. Проте війна завдала удару по медіаринку: за даними Інституту

масової інформації, 230 місцевих медіа припинили роботу через окупацію, фінансові труднощі та переслідування журналістів. Багато редакцій мігрували, зберігаючи незалежність, а 78% локальних ЗМІ перейшли в онлайн-формат, що забезпечило швидше поширення новин [4].

Регіональні ЗМІ, такі як Житомир.info, є критично важливими в кризових умовах, надаючи оперативну інформацію про локальні події, гуманітарну допомогу та безпеку. Дослідження Media Development Foundation підтверджує зростання попиту на регіональні новини, оскільки вони краще відповідають потребам місцевих громад. Ці медіа протидіють дезінформації, розвінчують фейки та підвищують стійкість населення до інформаційних атак. Проте вони стикаються з фінансовими труднощами, кадровими втратами та безпековими загрозами, що ускладнює їхню роботу. Соціальні мережі, зокрема Telegram і YouTube, стали важливими каналами поширення новин, але створюють ризики через поширення фейків, що вимагає співпраці з цифровими платформами [5].

Журналістська діяльність в Україні регулюється стандартами оперативності, достовірності, точності, повноти та об'єктивності. У воєнний час ці стандарти адаптуються до вимог інформаційної безпеки, що ускладнює роботу регіональних ЗМІ. Житомир.info демонструє відповідність цим стандартам, перевіряючи інформацію через офіційні джерела та уникаючи розголошення чутливих даних. Водночас дослідження Інституту масової інформації вказує на порушення стандартів у деяких медіа, що публікують неперевірену інформацію, сприяючи маніпуляціям і зниженню довіри.

Воєнний стан в Україні ввів обмеження на доступ до інформації для забезпечення національної безпеки, як передбачено Конституцією та Законом «Про правовий режим воєнного стану». Закрито низку реєстрів, а публікація даних про військові дії регулюється чіткими правилами. Закон «Про медіа» (2022) посилив контроль за інформаційним простором, запровадивши співрегулювання для боротьби з пропагандою. Для Житомир.info це створює виклики у верифікації даних і балансуванні між правом громадян на інформацію та безпековими вимогами [7].

Аналіз контенту Житомир.info показує різноманітність матеріалів: короткі новини (1500–2500 знаків), розгорнуті статті (3000–5000 знаків) та аналітичні публікації (5000–7000 знаків). Підготовка матеріалів ускладнена у воєнний час через необхідність перевірки даних і консультацій з органами влади. Використовуються сучасні технічні засоби (смартфони, фототехніка, CMS) та формати (тексти, фото, інфографіка, відео), що відповідають потребам аудиторії. Вартість підготовки матеріалів зросла через економічні та безпекові фактори, досягаючи 150–200 тис. грн на місяць для видання [6].

Цільова аудиторія Житомир.info охоплює різні вікові (18–55+ років), гендерні та професійні групи, з акцентом на жителів Житомирської області. Географічно аудиторія включає Україну та діаспору. Молодь (18–34 роки, 40%) цікавиться оперативними новинами, середній вік (35–54 роки, 35%) — економікою та політикою, старше покоління (15%) — місцевою культурою. Гендерний розподіл: 55% чоловіків, 45% жінок. Аудиторія активно взаємодіє через соціальні мережі (Facebook, Instagram, YouTube), демонструючи високий запит на достовірність, локальність та інтерактивність контенту.

Журналістські методи Житомир.info включають спостереження, аналіз документів та інтерв'ю, адаптовані до воєнних умов. Джерела інформації — офіційні заяви, прес-релізи, коментарі експертів, свідчення очевидців і соціальні мережі — ретельно перевіряються для уникнення дезінформації. Журналістські задуми фокусуються на актуальних темах, оригінальних форматах і глибокому аналізу, що відповідає потребам аудиторії[8].

Змістова концепція Житомир.info охоплює міське планування, соціально-економічні питання, правові консультації, ціни, освіту, безпеку та політику. Використовуються інформаційні (новини, репортажі), аналітичні (огляди, статті) та просвітницькі (роз'яснення) жанри. Стилiстичні особливості включають нейтральність, фактологічність, структурованість і доступність. Візуальні елементи (фото, інфографіка) та гіпертекстуальність підвищують привабливість матеріалів.

Апробація результатів дослідження підтверджує, що регіональні ЗМІ, такі як Житомир.info, ефективно адаптуються до викликів війни та цифровізації, зберігаючи високі журналістські стандарти. Їхня роль у забезпеченні інформаційних потреб, протидії дезінформації та консолідації суспільства є стратегічно важливою, що вимагає підтримки для сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. PwC Global Entertainment & Media Outlook 2021–2025. URL: www.pwc.com/outlook
2. Ерік Пфаннер, "ТВ досі тримає підлітків", The New York Times, 13 грудня 2009 року, з посиланням на дослідження, проведене Forrester, дослідницькою фірмою: www.nytimes.com/2009/12/14/business/media/14iht-cache14.html
3. Newman N. Reuters Institute Digital News Report 2023. URL: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2023-06/DNR_2023_FINAL.pdf
4. Ukrainian Media After February 24: Current State and Needs. IMI Report 2023. URL: <https://imi.org.ua/en/reports/>
5. 2024 - СТАН УКРАЇНСЬКИХ РЕГІОНАЛЬНИХ МЕДІА 2024 РОКУ. URL: <https://research.mediadevelopmentfoundation.org/>
6. У Житомирі на вулиці Грушевського хочуть побудувати 17-поверхівку, на території якої буде лише 23 паркомісця. Житомир.info | Новини Житомира | Новини Житомира. URL: https://www.zhitomir.info/news_225012.html
7. Баранівська М. В Україні набув чинності закон «Про медіа». detector.media. URL: https://detector.media/infospace/article/209610/2023-03-31-v-ukraini-nabuv-chynnosti-zakon-pro-media/?utm_source=.com (дата звернення: 06.05.2025).
8. Здорова В.Й. Теорія і методика журналістської творчості. — Львів: ПАІС, 2004. — 268 с.